

Győri Ítéltábla

Pf.III.20.024/2022/7/I.szám

A Győri Ítéltábla a Dr. K. Kovács Dóra Ügyvédi Iroda (cím4, ügyintéző: dr. K. Kovács Dóra ügyvéd) által képviselt Felperes1 (Cím2) felperesnek a Alperes1 Jogi Képviseleti Önálló Osztálya (cím9) által képviselt Alperes1 (Cím1) I.r. és az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztály (cím6) által képviselt Alperes2 (Cím3) II.r. alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2021. december 2. napján kelt 4.P.20.170/2021/7. szám alatt hozott ítélet ellen a II.r. alperes részéről 10. sorszám, a felperes részéről 13. sorszám, az I.r. alperes részéről 14. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy a felperes által az államnak külön felhívásra fizetendő elsőfokú eljárási illeték összege 537.200 (ötszázharminchétezer-kettőszáz) forint.

A felperes köteles megfizetni az államnak az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 952.600 (kilencszázötvenkettőezer-hatszáz) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ezt meghaladóan feljegyzett 960.000 (kilencszázhatvanezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az I.r. alperes 87.400 (nyolcvanhétezer-négyszáz) forint, a II.r. alperes 80.200 (nyolcvanezer-kettőszáz) forint másodfokú perköltséget köteles 15 napon belül megfizetni a felperesnek.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az irányadó tényállás szerint a Fővárosi Főügyészség az ÜO.20.178/2006/172/I. számú, a Alperes2re 2008. december 17-én előterjesztett vádiratában a felperest, mint a büntetőeljárás XXIII.r. vádlottját 7 rb. közokirat-hamisítás büntetével és 1 rb. bünszervezetben részvétel büntetével vádolta.

[2] A Alperes2 12.B.1509/2008/534. számú, 2013. március 12. napján kelt ítéletével a felperest a vádiratban megjelölt bűncselekményekben bűnösnek mondta ki, és két év börtönbüntetésre, valamint két év közügyektől eltiltásra ítélte.

[3] A fellebbezés folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2014. június 5-én kelt 3.Bf.305/2013/33. számú ítéletével a fellebbezéssel érintett vádlottak tekintetében mellőzte a bünszervezetben részvétel büntetében való bűnösség kimondását.

[4] A felperes és még egy további vádlott tekintetében az ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította. Az ítéletének indokolásában iránymutatásként jelölte meg, hogy az elsőfokú bíróságnak elsődlegesen a vád törvényes voltát kell vizsgálnia.

[5] A felperes a megismételt eljárásban 2014. november 11-én kelt 20.B.1387/2014/19. számú végzésével a felperes tekintetében a büntetőeljárást törvényes vád hiányában megszüntette.

[6] A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2015. április 14-én kelt ügyszám4/8. számú végzésével a felperes tekintetében az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

[7] A felperes kereseti kérelme arra irányult, hogy bíróság egyetemlegesen kötelezze az alpereseket a felperes személyiségi jogainak megsértése miatt - ügyészi és bírósági jogkörben okozott kár megtérítése jogcímén - elmaradt jövedelemként 5.907.000.-, forint kártérítés, valamint nem vagyoni kára kompenzálására 12 millió forint és késedelmi kamatai megfizetésére (4.P.20.209/2019/5/2 irat).

[8] A felperes a kereseti kérelme ténybeli alapjaként arra hivatkozott, hogy 2008. évben, sikeres jogi szakvizsga után a felvételét kérte a Kamara névjegyzékébe egyéni ügyvédként. Tekintettel arra, hogy közvérdra üldözendő szándékos bűncselekmény elkövetése miatt büntetőeljárás indult ellene, így 2010. január 1. napjától a Kamara a felvétel iránti eljárást felfüggesztette, amelynek hatálya a büntetőeljárás jogerős befejezéséig tartott. Az alkalmazott ügyvédkénti bejegyzésére csak dátum1-án került sor a Kamara1nál.

[9] 2010. évet megelőzően ügyvédjelöltként dolgozott, havi 86.250.- forint bruttó (67.402.- forint nettó) bérre volt jogosult.

[10] A felperes állította, hogy a kamarai névjegyzékbe történő felvételi eljárás felfüggesztésétől kezdődően nem volt lehetősége, hogy alkalmazott ügyvédként, illetve egyéni ügyvédként dolgozzon, ezért a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 295/2009. számú kormányrendelet 2. § (2) bekezdése alapján 66 hónapon át havi 89.500.- forint, azaz összesen 5.907.000.- forint jövedelemtől esett el, amely összegre igényt tartott.

[11] Utalt arra, hogy a büntetőeljárás következményeként az ügyfélkör nagy része látványosan elfordult tőle, nyilvánvaló, hogy az ügyvédi munka bizalmi jellege összeegyeztethetetlen a gyanú árnyékával is.

[12] A felperes állította, hogy a kamarai felvétel meghíúsulása miatt az építőiparban és a vendéglátásban végzett alkalmi munkákból tartotta fenn magát és családját. Az ebből származó jövedelme bizonyítására - az iratok hiányában – nincs lehetősége, az összecszerülés utólagos igazolása tőle nem is elvárható.

[13] A felperes arra hivatkozott, hogy a jogszerűtlenül megindított, és elhúzódó büntetőeljárás testileg és lelkileg is megviselte. A közel hét évig tartó eljárás alatt 12 kg-ot fogyott, az immunrendszere legyengült, alvászavarral, fulladásos rohamokkal küzdött. Elhúzódó depressziós időszakot élt át, lelkiállapotát a kétségbeesés, a reménytelenség, és a családja elvesztésétől való félelem és a szégyenérzet jellemezte.

[14] A felperes az őt ért fizikai és pszichés hátrányokon túl szociális és egzisztenciális ellehetetlenüléssel is szembesült. A vele szemben alkalmazott kényszerintézkedésnek (házkatatás) a közvetlen lakókörnyezetében élők is szemtanúi voltak, illetve a büntetőeljárásról több kollégája is tudomást szerzett, ezért a társadalmi megítélése jóvátehetetlenül sérült. A felperes köztudomású tényként hivatkozott arra, hogy bármely kényszerintézkedés önmagában súlyos személyiségi jogsérelemmel jár, amelyet fokoz az arról tudomást szerzőkben kialakult hátrányos, negatív megítélés ténye.

[15] A felperes két év letöltendő szabadságvesztés büntetést kiszabó elsőfokú ítélete hetekig tartó sokkos állapotot eredményezett számára.

[16] A kialakult megalázó, méltóságát, becsületét sértő élethelyzetet nem tudta feldolgozni.

[17] Kiemelte a felperes, hogy 2009. évben megszületett a gyermeke, így a családfenntartóként ránehezedő egzisztenciális szorongása állandósult, illetve a további gyermekvállalás szándéka meghíúsult.

[18] A felperes az álláspontját akként összegezte, hogy az elhúzódó, megalapozatlan és törvénysértő büntetőeljárás - a kiesett munka miatt elmaradt haszon számszerűsíthető kára mellett - súlyosan sértette a testi és lelki egészségét, a becsületét és méltóságát, a jó hírnevét, és emellett csorbult a munkához, az egészséges családi élethez, valamint a családtervezéshez fűződő joga, valamint, az általános értelemben vett, a személyisége kiteljesedésében meghatározható személyiségi joga is.

[19] Az alperesek jogsértő eljárásával ok-okozati összefüggésben az életminősége jelentősen csökkent, a személyiségének szabad kibontakozását az elnehezedett élethelyzete korlátozta, és csak ennek hatásával megküzdve, az őt ért sérelem súlya alatt alakíthatta a további cselekvési lehetőségeit.

[20] Az I. és II.r. alperesek az ellenkérelmeikben a kereset elutasítását kérték.

[21] Mindketten – a felelősségük jogalapjának hiányán túl - nyomatékosan hivatkoztak arra is, hogy a felperes a megfelelő tájékoztatás ellenére sem igazolta a büntető eljárás

megindulása előtt és után elért jövedelmét. A jövedelemkiesés pedig köztudomású ténynek nem minősülhet, az elmaradt jövedelem összege kalkulálható és bizonyítható lett volna.

[22] Az I.r. alperes azt emelte ki, hogy a felperes megalapozatlanul érvényesíti a havi 89.500.- forintos jövedelemkiesés iránti igényét amiatt is, hogy a perben – a saját nyilatkozata szerint - a felfüggesztése ideje alatt alkalmi munkákból magasabb jövedelemre tett szert, mint a büntetőeljárást megelőzően ügyvédjelöltként.

[23] Az I. r. alperes utalt arra, hogy a felperes legfeljebb 64 hónapra és a - 1/2006.(V.22.) PK vélemény alapján - a járulékokkal csökkentett bér összegében követelheti az elmaradt jövedelme megtérítését.

[24] A II. r. alperes – a fentiekén túl – azzal is érvelt, hogy jövedelemveszteség alatt a munkaképtelen állapot, vagy a munkaképességcsökkenés miatti jövedelemkiesés értendő, a felperes azonban a büntetőeljárással összefüggésben nem került ilyen állapotba, illetve a büntetőeljárás során még a legenyhébb kényszerintézkedés elrendelésére sem került sor vele szemben. Ebből következően a felperes bármely olyan munkaviszonyban elhelyezkedhetett volna, amelyhez nem feltétel az, hogy ne legyen folyamatban vele szemben büntetőeljárás. A felperes tehát a középfokú végzettséghez garantált bérminimumot mindenképpen elérhette volna, illetve nyilvánvalóan el is érte, mivel a vendéglátóiparban, és az építőiparban - általa is elismerten - munkát vállalt. Ez azonban - a rPtk. 340. §-a szerinti kárenyhítési kötelezettség keretében – a felperes kötelessége volt.

[25] A II. r. alperes utalt arra is, hogy a felperest korábban alkalmazó ügyvédi iroda a kamarai bejegyzési eljárás felfüggesztését követően is alkalmazta őt jogi asszisztensként rész munkaidőben. Ezt az irodavezető ügyvéd tanúvallomása alátámasztotta.

[26] A II. r. alperes hangsúlyozta, hogy a felperesnek elmaradt jövedelemként azt kellett volna igazolnia, hogy a korábbi jövedelméhez viszonyítva ezen felül milyen összegre tett volna szert, amennyiben továbbra is jogi végzettséghez kötött munkakörben dolgozik. A felperes nem követelheti elmaradt jövedelem jogcímén azon kára megfizetését az alperesektől, amely azért következhetett be, mert nem tett eleget a kárenyhítési kötelezettségének, és nem vállalt olyan munkát, amellyel legalább a garantált bérminimumnak megfelelő havi keresethez – amely a korábbi igazolt jövedelme volt – hozzájuthatott volna.

[27] Az I. és II.r. alperesek a nem vagyoni kártérítés iránti igény elutasítását arra hivatkozással kérték, hogy a felperes a testi és lelki egészségének romlását orvosi dokumentációval nem támasztotta alá, az egészségi állapotát mindössze egy orvosi szempontból laikus tanú néhány szavas előadásával kívánta alátámasztani, ezért diagnosztizálatlan, nem kezelt, bizonyítatlan tünetei alapján alaptalanul tart igényt nem vagyoni kártérítésre.

[28] A felperes az egészségügyi állapota miatt nem szorult kezelésre, ellátást nem vett igénybe, amely arra enged következtetni, hogy ha a felperesnek voltak is a sérelmes időszakban tünetei, azok csekély mértékűek lehettek.

[29] Az I. r. alperes hangsúlyozta, hogy a felperes által a jogsértés alapjául megjelölt tények nem tekinthetők a személyiségének lényegét alkotó ismérveknek, a felperes nem bizonyította, hogy a személyiségjegyei miatt folytatták le vele szemben a büntetőeljárást, nem igazolta emberi méltósága sérelmét sem.

[30] Kiemelte az I.r. alperes azt is, hogy a felperes felmentésére bizonyítottság hiányában került sor, amelyből az a következtetés vonható le, hogy a felperes az állított károsodása bekövetkeztekor nem lehetett abban a tudatállapotban, hogy ártatlanul vonták büntetőeljárás hatálya alá.

[31] Az I. r. és II.r. alperesek a nem vagyoni kártérítés mértékét is eltúlzottnak ítélték abból kiindulva, hogy a bírói gyakorlat a hosszabb tartamú, személyes szabadságot korlátozó kényszerintézkedés hatálya alatt álló, majd jogerősen felmentett vádlottak esetében is alacsonyabb összegben mérlegelte a kártérítés vagy a kártalanítás összegét.

[32] A II. r. alperes kiemelte, hogy a nyomozati szakban sem az I., sem a II. r. alperes nem vett részt, ezért a nem vagyoni kártérítésre alapot adó, sérelmes időszak 2007. évtől való számítása indokolatlan.

[33] A Székesfehérvári Törvényszék 27.P.20.861/2015/21. sorszámú közbenső ítéletével megállapította, hogy a Fővárosi Bíróság előtt ügyszám1 szám alatt indult büntetőeljárással összefüggésben a felperest ért kárért az alperesek egyetemleges felelősséggel tartoznak. Az alperesek fellebbezése folytán eljáró Győri Ítéltábla Pf.I.20.069/2017/3/I. számú határozatával az elsőfokú bíróság döntését helybenhagyta, majd az alperesek felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria a Pfv.III.20.425/2018/8. számú közbenső ítéletével a jogerős határozatot hatályában fenntartotta.

[34] A Székesfehérvári Törvényszék a 9.P.20.049/2021/11. számú végzésével az I. r. alperes által 2021. február 9-én előterjesztett perújítási kérelmet, mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant, elutasította.

[35] Az elsőfokú bíróság – a fellebbezésekkel támadott – kiegészített ítéletében egyetemlegesen kötelezte az I. és II.r. alpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek 6.000.000.- forintot, továbbá 360.000.- forint perköltséget.

[36] A bíróság kötelezte a felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 750.000.- forint eljárási illetéket.

[37] Ezt meghaladóan a kereseti kérelmet elutasította.

[38] Az elsőfokú bíróság a felperes vagyoni és nem vagyoni kárai megtérítésére irányuló igényét, - a jogerős közbenső ítéletre tekintettel – az összecszerűség meghatározása körében a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: rPtk.) 355. § (1) bekezdése, és (4) bekezdése alapján bírálta el.

[39] Az elsőfokú bíróság – a Győri Ítéltábla Pf.I.20.069/2017/3/I. számú határozatának indokolásában foglaltakra hivatkozással – kifejtette, hogy a károsodás ténye a kártérítési felelősség jogalapja megállapításához szükséges mértékben már a bizonyítás korábbi szakaszában is igazolást nyert, a károsodás bekövetkeztének köztudomású ténye azonban a kártérítési felelősség megállapítására csak a rPtk. 339. §-ban és 349. §-ban írt további feltételek bizonyítása esetén ad alapot.

[40] Az elsőfokú bíróság a jogerős közbenső ítélet indoklásából kiemelte, hogy a kártérítési felelősség jogalapja megállapítására az a többlettényállási elem adott alapot, hogy az I. r. alperes a hiányos és a minimális tartalmi feltételeket sem kielégítő vádiratot nem csak előterjesztette, de közel hét évig azt fenn is tartotta, és azt megfelelően – a hatályon kívül helyező végzésben foglaltakra tekintettel – sem pontosította, hozzájárulva ezzel a felperes terhére a vagyoni és nem vagyoni kárt okozó állapot fennállásához, azaz a büntetőeljárás hatálya alatt álláshoz.

[41] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes nem tett eleget az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek a vagyoni kártérítésként érvényesített jövedelemvesztés tekintetében.

A felperes az alkalmi munkákból szerzett jövedelmét nem igazolta, így nem volt megállapítható, hogy az alatta maradt-e, – és milyen mértékben – a felperes által igényelt garantált bérminimum összegének. A felperes nem terjesztett elő bizonyítási indítványt arra vonatkozóan sem, hogy az ügyvédi kamarába történő felvétele esetén milyen, az alkalmi munkákból származó bevételt meghaladó mértékű jövedelemre tehetett volna szert. A fentiek miatt az elsőfokú bíróság az elmaradt vagyoni előnyre vonatkozó kereseti kérelmet elutasította.

[42] A törvényszék kifejtette, hogy a kártérítést megalapozó, ám sok esetben a külső szemlélő által nehezen felismerhető nem vagyoni sérelem bizonyításának nehézségei a rPp. 163. § (3) bekezdése szerinti köztudomású tényekre való hivatkozás eszközével hidalhatók át.

A fentiekkel összhangban utalt a törvényszék arra, hogy a másodfokú bíróság a jogerős közbenső ítéletében rögzítettekre, miszerint köztudomásúnak tekinthető, hogy szociális, egzisztenciális és pszichés szempontból is negatív következményekkel járt, hogy a felperes hét év időtartamban büntetőeljárás hatálya alatt állt. Köztudomású tény az is, hogy a büntetőjogi felelősségre vonás negatív társadalmi megítéléshez, lelki megterheléshez és ebből következően nem vagyoni károsodáshoz vezet.

[43] Az elsőfokú bíróság értékelte, hogy a felperes az őt ért nem vagyoni hátrányokat – a saját előadásán kívül – részben tanúvallomásokkal is alátámasztotta.

[44] A felperes munkáltatója (ügyvéd1) megerősítette, hogy a korábban jó fizikumú felperest testileg lelkileg megtörte a büntetőeljárás megindítását követően kialakult élethelyzete, és ennek szakmai körökben, tágabb családjában, és ismerősei közötti ismertté válása. Súlyosan megviselte a barátok eltávolodása és az ügyfelek elmaradása, több

állaspályázatának a feddhetetlenségi nyilatkozat hiánya miatti eredménytelensége. A felperes számára depresszív volt, hogy olyan munkát kellett végeznie, ami nem felelt meg a szakmai képzettségének, iskolázottságának. A felperes élethelyzetének elnehezülését fokozta, hogy a gyermeke megszületésével egyedüli családfenntartóvá vált.

[45] A felperes házastársának tanúvallomása – a fentiekkel összhangban – alátámasztotta, hogy a korábban sportos, egészséges, és a szociális környezetében közkedvelt felperes fizikálisan legyengült, lelkileg instabillá vált, pánikrohamszerű tüneteket mutatott, és szociálisan elszigetelődött. Az egzisztenciális bizonytalanság miatt második gyermeket vállalni nem tudtak.

[46] Az elsőfokú bíróság a felperes által állított valamennyi nem vagyoni hátrány bekövetkeztét valósnak fogadta el részben a felperes személyes nyilatkozatai, és a fenti tanúvallomások alapján, részben a rPp. 163. § (3) bekezdése értelmében köztudomású ténynek tekintve azokat.

[47] Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a hosszú ideig elhúzódó büntetőeljárás miatti bizonytalanság testi és lelki szempontból is hátrányos következményekkel járó, az orvosi kezelés szükségességét el nem érő megbetegedéseket is eredményezhet, emellett életszerű és elfogadható, hogy a felperes a vélhetően pánikbetegség okozta, de nehezen beazonosítható, ám az életminőségét rontó tüneteivel nem fordult pszichiáter szakorvoshoz.

[48] A bíróság álláspontja szerint köztudomásúnak tekinthető, hogy az ember teljes életét megváltoztatja, ellehetetleníti, és megbélyegzi egy hét éves, bizonytalan kimenetelű, akár szabadságvesztés büntetés kiszabásával fenyegető büntetőeljárás. A törvényszék kiemelte, hogy különösen a büntetőeljárás szélsőségesen elhúzódó, hét éves időtartama okozott a felperesnek az eljárással szükségképpen együtt járó nehézségeket meghaladó, és nem vagyoni sérelmet eredményező hátrányt.

[49] A fenti körülmények együttes mérlegelésével – hivatkozva a nem vagyoni kártérítés összegszerűsége meghatározásának bírósági gyakorlatára is – az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperes által elszenvedett nem vagyoni hátrányok kompenzálásához szükséges és egyben elegendő összeg 6 millió forint. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[50] A törvényszék a kártérítés összegét az ítélelhozatali értékvizonyok alapján állapította meg, ezért késedelmi kamatra a felperes nem jogosult.

[51] A felperes a fellebbezésében az ítélet megváltoztatását, és - az rPtk. 339. § (1) bekezdése, 349. § (1) és (3) bekezdése, 355. § (4) bekezdése, és 360. § (1) bekezdése alapján - az alperesek egyetemleges kötelezését kérte - a személyiségi jogainak megsértése miatt - ügyészségi és bírósági jogkörben okozott kár megtérítése jogcímén, elmaradt jövedelemként 5.907.000 forint, valamint annak 2010. január 1. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére, valamint 12.000.000 forint nem vagyoni kártérítés, és annak 2007. május 3. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére az alperesek perköltségben marasztalása mellett.

[52] A másodlagos kérelme 3.759.000 forint elmaradt jövedelem megfizetésére irányult – 42 hónap alapulvételével – figyelemmel arra, hogy 2014-2015. években alkalmi munkákból a havi garantált bérminimumnak megfelelő jövedelmet elérte.

[53] Kérte az állam javára általa fizetendő első- és másodfokú eljárási illeték megfizetésének elengedését, és a javára megállapított elsőfokú perköltség 720.000.-forintra való felemelését.

[54] Az álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást megfelelően állapította meg, az őt ért nem vagyoni hátrányokat teljeskörűen feltárta, a megítélt nem vagyoni kártérítés mértéke azonban nem áll arányban a bekövetkezett hátrányokkal. Az elmaradt vagyoni előny megtérítésére irányuló felperesi igény elutasítása pedig ténybeli tévedés eredménye.

[55] A felperes a vagyoni kárigény elutasítására vonatkozóan megismételte azon érvelését, hogy már 2010. január 1. napjától egyéni ügyvédként tevékenykedhetett volna a havi bérminimum többszöröséért, ezzel szemben a közbiztonság érdekében üldözendő szándékos bűncselekmény elkövetése miatt ellene indult eljárásra tekintettel a kamarai felvételi eljárást felfüggesztették, és csak dátum1. napján jegyezték be alkalmazott ügyvédként a Kamara1nál. Ezen időszak alatt az alacsonyabb bérezésű vendéglátóipari, illetve építőipari alkalmi munkákból élt.

[56] Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság alaptalanul róta a terhére, hogy nem ajánlott fel bizonyítást az alkalmi munkákból származó bevétele tekintetében, ezek ugyanis nem bejelentett munkák voltak, ezért jövedelemigazolást csatolni nem állt módjában.

[57] Állította azonban a felperes, hogy az alkalmi munkák rendszeres, biztos jövedelmet nem jelentettek, a havi 80.000-90.000 forintos bevétele kizárólag 2014. és 2015. évekre vonatkozott. Téves tehát az elsőfokú bíróság által - az ítélet [33] pontjában írt - azon megállapítás, hogy a garantált bérminimum összegét egyéb alkalmi munkákból megkereste.

[58] Kitért arra, hogy a jogsértően megindított, elhúzódó büntetőeljárás miatt az ügyvédi kamarába nem nyert felvételt, éppen ezért nem tudott bizonyítást felajánlani arra, hogy ügyvédként mekkora jövedelemre tett volna szert.

[59] Az elsőfokú eljárásban már előadott érvek mellett a felperes hangsúlyozta, hogy az alaptalan büntető eljárás az ügyvédi karrierépítés kiemelten fontos időszakában, az ügyfélkör felépítésének folyamatában akadályozta őt.

[60] Az a kényszerűség, hogy „az öltönyt melós ruhára cserélte” nem csak az aktuális jövedelmi viszonyaira, hanem egész későbbi életére, munkájára kihatott: az alaptalan büntető eljárás következményeként nem csak az ügyfélkört veszítette el, hanem kiszorult az iskolázottságának megfelelő társadalmi környezetből is viselve ennek a személyiségére, a kapcsolataira, a mindennapi életvitelére és a jövőképeire gyakorolt számos, – az elsőfokú eljárásban részletesen ismertetett - negatív következményét is.

[61] Utalt a házastársának és volt munkáltatójának a fentieket alátámasztó tanúvallomására.

[62] Kifogásolta a felperes, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal, hogy a Alperes2 2013. március 12-én kelt elsőfokú ítéletének időpontjától 2015. április 14. napjáig, az eljárás jogerős befejezéséig azzal a súlyos pszichés teherrel kellett élnie, hogy – nem jogerősen, de - 2 év letöltendő szabadságvesztés büntetésre ítélték.

[63] A felperes kiemelte, hogy a polgári ügyben eljáró bíróságok döntései egyértelműen rögzítették, hogy a Alperes2en ügyszám1 számon folyt büntető eljárással összefüggésben állapították meg az I-II.r. alperes kártérítési felelősségét, így az I.r. alperes vádmódosításai alapján indított, további büntető eljárások , – amelyekre tekintettel a felperessel szemben 2020. december 29. napjáig büntető eljárás volt folyamatban - nem bírhattak relevanciával a kártérítés összegének megállapítására irányuló perben.

[64] A felperes álláspontja szerint jelentőséget kell tulajdonítani annak is, hogy az alaptalan büntető eljárás elkerülése érdekében minden lehetséges jogorvoslatot igénybe vett, azaz már a vádemelést megelőzően, 2008. június 16-án indítványozta a nyomozás megszüntetését, majd a vádirat kézbesítését követően, 2009. április 28-án a büntető eljárás megszüntetését.

[65] Az elsőfokú bíróság által megítélt 6.000.000 forint összeg a károkozás időpontjában, azaz 2010. január 1. napján - a KSH inflációs adatait figyelembe véve - mindössze 4.550.000 forintnak felelt meg, amely mérték nem tesz eleget a nem vagyoni kártérítéssel szemben támasztott azon elvárásnak, hogy a jogsértőt sújtó magánjogi büntetésként a prevenciós célt szolgálja.

[66] A javára megállapított elsőfokú perköltség összegét arra hivatkozva kérte emelni, hogy a kártérítési per megindításához nem volt mellőzhető az annak alapjául szolgáló büntetőeljárás többszáz oldalas iratanyagának áttekintése, továbbá a perben hat székesfehérvári, és egy győri tárgyaláson a felperes jogi képviselőjének ellátására, valamint 6 előkészítő irat benyújtására is sor került a perben.

[67] Az I.r. alperes a fellebbezésében az rPp. 253. § (2) bekezdés alapján a kiegészített ítélet megváltoztatását és a kereseti kérelem elutasítását kérte a felperes perköltségben marasztalása mellett.

[68] Az I.r. alperes rámutatott, hogy a kártérítés összegének meghatározásához szükséges tényeket, körülményeket, a felperest ért jogsérelmet az elsőfokú bíróság kellő mértékben nem tárta fel, a megállapított tényállás és az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölése hiányos, ezért az ítélet sérti az rPp. 221. § (1) bekezdését. Az ítélet egyben megalapozatlan is, mivel az elsőfokú bíróság a felperes nem vagyoni károsodásaként olyan tényeket, körülményeket fogadott el, amelyek bekövetkezése nem bizonyított.

[69] Az I.r. alperes kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a felperes által állított valamennyi vagyoni (helyesen nem vagyoni) hátrány bekövetkeztét valósnak fogadta el, részben a volt munkáltató és az élettárs (helyesen házastárs) vallomása alapján, részben pedig köztudomású tényként.

[70] Az I.r. alperes álláspontja szerint azonban a köztudomású tényekre hivatkozás önmagában nem elegendő a felperes nem vagyoni kárigényének érvényesítéséhez. Általánosságban nem vitatott, hogy a folyamatban lévő büntető eljárás negatív következményekkel járhat annak elszenvedőjére, ez az általános megállapítás azonban további bizonyítás nélkül nem alapozza meg, hogy a konkrét ügyben a felperes által állított hátrányok – a büntetőeljárással ok-okozati összefüggésben – be is következtek.

[71] Az I.r. alperes több eseti döntésre hivatkozással leszögezte (BDT. 2015.3282., BH. 2017.148.), hogy önmagában a büntető eljárás hatálya alatt állás kártérítési felelősséget nem alapoz meg, továbbá a büntető eljárás elhúzódó időtartama önmagában személyhez fűződő jogot nem sért. Az I.r. alperes hangsúlyozta, hogy a büntető eljárás indokolatlan elhúzódásával okozott nem vagyoni hátrány kiküszöbölése iránti igényt valamely személyhez fűződő jog megsértésének igazolása alapozhatja meg. Az eljárás elhúzódása miatti bizonytalanság, feszültség érzése a rPp. 163. § (3) bekezdése alapján a köztudomás szerint elfogadható, az egészséghez fűződő jog megsértését azonban önmagában nem teszi megállapíthatóvá.

[72] A jelen esetben a felperes a büntetőeljárás lefolytatásával rendszerint együtt járó hátrányoknál súlyosabb sérelmeket nem igazolt, a köztudomású hátrány szintjét meghaladó többletsérelmet nem bizonyított, ezért a nem vagyoni kártérítés iránti igénye összecszerúságát illetően alaptalan, illetve eltúlzott.

[73] Az I.r. alperes az álláspontját akként összegezte, hogy orvosszakértő kirendelése, és orvosi dokumentáció csatolása, valamint a felperesre – a büntetőeljárás megindítása előtt – jellemző szociális és egzisztenciális helyzet pontos felmérése hiányában a testi-lelki egészség romlásának és mértékének bizonyítása, valamint a szociális és egzisztenciális helyzet hátrányos megváltozásának bizonyítása nem egyszerűsíthető le arra, hogy azokat a bíróság köztudomású ténynek tekinti, illetve mindössze két, orvosi szempontból laikus, és nem elfogulatlan tanú vallomása alapján bizonyítottanak fogadja el.

[74] A kifejtettekre tekintettel tehát a perben nem nyert bizonyítást, hogy az I.r. alperes a felperes személyiségi jogait megsértette, és az elsőfokú bíróság a 6.000.000.- forint nem vagyoni kártérítést a felperes bizonyítatlan mértékű egészségügyi tünetei, és a nem igazolt szociális és egzisztenciális hátrányai alapján ítélte meg.

[75] Az I.r. alperes hivatkozott a Kúria Bfv.I.1110/2017/5. számú döntésére, amely – az álláspontja szerint - annulálja az alpereseket terhelő kártérítési felelősség korábban megállapított jogalapját, amelyen az alperesek fizetési kötelezettsége alapul. A jogalap körében hozott döntés megváltoztatására eljárásjogi lehetőség nincs, azonban az összecszerúság mérlegelése körében ezt a körülményt értékelni szükséges.

[76] Az I.r. alperes a fellebbezésében kitért arra, hogy a perben jelentősége van annak is, hogy a PKKB 6.B. 10.073/2018/144. számú ítélete értelmében a felmentés oka a bizonyítékok eltérő értékelése, és ennek alapján a felperes cselekvőségének bizonyíthatatlansága volt, ezért a felperes nem lehetett abban a tudatállapotban, hogy ártatlanul vonták büntető eljárás hatálya alá. A felperesnek a kár bekövetkeztetési tudatállapota pedig a kártérítés összegének meghatározása szempontjából jelentőséggel bír (Győri Ítéltábla Pkf.I.25.152/2020/2.).

[77] Az I.r. alperes több eseti döntés felhívásával hivatkozott arra, hogy a bírói gyakorlat - a felperes által megjelölt időszakban - egy jogerősen felmentett, korábban hosszabb tartamú személyes szabadságot korlátozó kényszerintézkedés hatálya alatt álló vádlott esetében is alacsonyabb összegben határozza meg a kártérítés, vagy a kártalanítás összegét (BDT. 2015.3282., Kúria Pfv.IV.21.756/2012/4.)

[78] A II.r. alperes a fellebbezésében a kiegészített ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

[79] A II.r. alperes rögzítette, hogy az ítélet indokolásából pusztán az olvasható ki, hogy az elsőfokú bíróság valamennyi vagyoni, (helyesen: nem vagyoni) hátrány bekövetkezését valósnak fogadta el részben a tanúvallomások alapján, részben köztudomású tényként értékelve, ilyen módon a felperes javára megítélt nemvagyoni kártérítést kizárólag az általánosságban megjelölt és köztudomásúnak tekintett tényekre alapította. Az elsőfokú bíróság ezáltal csak formálisan tett eleget indokolási kötelezettségének sértve ezzel a rPp. 221. § (1) bekezdését.

[80] A II.r. alperes kifogásolta, hogy az ítéleti tényállás hiányos, a döntés indokolása nem tartalmazza, hogy a felperes mely személyiségi jogai sérültek, amelyekkel összefüggésben a felperest milyen nem vagyoni hátrányok érték, és ezeket mely bizonyítékok alapján ítélte igazoltnak az elsőfokú bíróság.

[81] A II.r. alperes sérelmezte, hogy a törvényszék orvosi dokumentáció hiányában, a diagnózis meghatározása és igazolása nélkül valósnak fogadta el a büntetőeljárással összefüggésben a felperes testi-lelki egészségromlását, a pánikbetegségét, ebből következően egészséghez fűződő személyiségi joga sérelmét. A II.r. alperes álláspontja szerint a konkrét tünetek rögzítése és bizonyítása hiányában a betegség és az egészségromlás köztudomású tényként nem fogadható el.

[82] Tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a büntetőeljárás előtti és alatti időszak összehasonlító értékelése hiányában, konkrét bizonyítás nélkül fogadta el a felperes szociális és családi életében bekövetkezett hátrányokat, és a felperes életminőségének romlásával, lehetőségeinek beszűkülésével, a személyének negatív megítélésével kapcsolatos tényállításait is.

[83] Az elsőfokú bíróság az rPp. 163.§. (3) bekezdését sértő módon elmulasztotta az alpereseket tájékoztatni arról, hogy mely tényeket tekint köztudomásúnak.

[84] Az elsőfokú bíróság nem értékelte az összecszerűség vonatkozásában, hogy a per folyamán a későbbi büntetőeljárásban hozott Bfv.I.1110/2017/5. számú kúriai határozat szerint a felperessel szembeni vád törvényes volt. Ez pedig az alperesek jogellenes magatartását, ezáltal kártérítési felelősségük fennálltát, azaz a polgári perben előterjesztett kereseti kérelem jogalapját zárná ki.

[85] A jogalap tényleges hiánya – a jogerős közbenső ítéletre tekintettel - nem vitatható, azonban jelen esetben a törvényszéknek az összecszerűség körében kellett volna azt figyelembe venni.

[86] Nem értékelte az elsőfokú bíróság azt a körülményt, hogy a büntetőeljárás során személyi szabadságot korlátozó vagy elvonó kényszerintézkedésre nem került sor, így a felperes a munkavégzésben nem volt akadályozott, sőt a jogász munkáját is - bár más munkakörben - de folytathatta.

[87] Az elsőfokú bíróság a rPp. 81. § (1) bekezdése alapján tévesen rendelkezett a perköltségről. A pernyertesség-pervesztesség aránya – a törvényszék által megállapított - 50-50%-os arány helyett az alperesekre kedvezőbben 2/3- 1/3 arányban határozható meg.

[88] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az I. és II.r. alperesek fellebbezésének elutasítását indítványozta, és az alpereseket a másodfokú eljárással összefüggően felmerült, összesen 100.000,-Ft ügyvédi munkadíjból álló perköltsége megfizetésére kérte kötelezni.

[89] Rámutatott, hogy a Kúria – az alperesek által figyelembe venni kért - Bfv.I.1110/2017/5. számú határozata a 2015. december 7. napján a PKKB-hoz benyújtott vádirat alapján indult újabb büntetőeljárásban hozott határozat felülvizsgálata tárgyában született, és nem terjed ki a korábbi, a 2008. december 17-én benyújtott vádirat alapján indult, és a jelen kártérítési per alapját képező büntetőeljárásra. Az újabb büntetőeljárást lezáró határozatban foglaltak tehát sem az alperesek - jogerős közbenső ítélettel megállapított - kártérítési felelősségének jogalapjára, sem az annak alapján a felperes javára megítélt kártérítés összecszerűségének mérlegelésére nincsenek kihatással.

[90] A felperes álláspontja szerint alaptalanul hivatkoznak az alperesek az ítéleti tényállás, valamint az indokolás hiányosságaira is. A felperes rámutatott, hogy a fellebbezésében is részletesen ismertette a személyes nyilatkozatát, illetve a tanúvallomásokat is, amelyek az alperesek által hiányolt tényeket pontosan tartalmazták.

[91] Hivatkozott a felperes a Szegedi Ítéltábla Pf.III.20.597/2009/5. számú döntésére, amely rögzítette, hogy a nemvagyoni kár a személyiségi jog megsértése következtében az emberi személyiség testi vagy lelki életminőségének hátrányos megváltozását jelenti, amely kifejeződhét: testi változásokban, lelki változásokban, a személyiséget körülvevő társadalmi, természeti környezetnek a személyiségre hátrányosan gyakorolt megváltozásában, végül bekövetkezhet egy olyan helyzettel is, amelyben a személy lehetőségei korlátozottá válnak. A személyiségi jog sérül, ha a személy életminőségét megsértik, vagy veszélyeztetik, a nem vagyoni hátrány pedig akkor következik be, ha az életminőség hátrányosan, a korábbi helyzethez képest negatívan megváltozik.

[92] A felperes álláspontja szerint az őt ért személyiségi jogsérelem mibenléte, és az általa elszenvedett hátrányok az idézett eseti döntésben megfogalmazott szempontok mentén az ítéletből egyértelműen kiolvashatók.

[93] Utalt arra, hogy a Pp. 163. § (3) bekezdése alapján, amennyiben a sérelmet szenvedett fél előadja köztudomásúnak tekinthető hátrányait, akkor a nem vagyoni kártérítés a hátrány külön bizonyítása nélkül is megítélhető.

[94] A felperes az ellenkérelmében kitért arra, hogy az eljárás során nem állított olyan, a betegség szintjét elérő pszichés hátrányokat, amelynek értékeléséhez orvosszakértői bizonyítás lett volna szükséges. A lelki állapotában bekövetkezett negatív változás pedig az általános élettapasztalat, illetve a meghallgatott tanúk vallomása alapján is tényként állapítható meg.

[95] Az I. r alperes a fellebbezési ellenkérelmében a már előadott nyilatkozataira figyelemmel az ítéletet a keresetet elutasító részében helybenhagyni és a felperest perköltségben marasztalni kérte.

[96] A II.r. alperes a fellebbezési ellenkérelmében az ítéletet - a keresetet elutasító részében - helybenhagyni és a felperest perköltségben marasztalni kérte.

[97] A II.r. alperes rámutatott, hogy a 7. sorszámú ítélet ellen benyújtott fellebbezésében a kereset teljes elutasítását indítványozta, ezért az elsőfokú bíróság tévesen járt el, amikor a 18. szám alatti végzésével a 2022. január 6. napján kelt 17. számú kiegészítő ítélet jogerőre emelkedését állapította meg. A kiegészítő ítélet rendelkezése szerint ugyanis a bíróság a 6.000.000,-Ft nem vagyoni kártérítést meghaladó részében a kereseti kérelmet elutasította.

[98] A II.r. alperes a fellebbezési ellenkérelmében – az általa az eljárásban már előadottakon túl - kifejtette, hogy a felperes alaptalanul sérelmezi az ítélet vagyoni kártérítést elutasító rendelkezését, mivel arra nem az elsőfokú bíróság ténybeli tévedése miatt, hanem azért került sor, mivel a bíróság igazoltnak látta, hogy a felperes egyéb alkalmi munkákból pótolta az ügyvédjelölti állása megszűnését követően elmaradt jövedelmét. Az ügyvédi munkával - a bérminimumot meghaladóan - megszerezhető, ám a büntetőeljárás törvénysértő megindítása és elhúzódása miatt elmaradt vagyoni előny tekintetében pedig a felperes bizonyítást nem ajánlott fel.

[99] A II.r. alperes kitért arra, hogy a felperes fellebbezése a perköltségviselés megváltoztatására kiterjedően is alaptalan.

[100] A felperes nem adta indokát annak, hogy – a részére engedélyezett költségkedvezmény hiányában - mi alapján kéri az államnak járó illeték elengedését.

[101] A II.r. alperes álláspontja szerint – figyelemmel a fellebbezésében rögzített helyes, az alperesekre kedvezőbb 2/3-1/3 pernyertességi arányokra is- a felperes javára megállapított ügyvédi munkadíj emelése indokolatlan.

[102] A fellebbezések – az alábbiak szerint – alaptalanok.

[103] Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság – az alperesek kártérítési felelősségét megállapító, jogerős közbenső ítélet alapján – a bizonyítási eljárást az összecszerűség körében a szükséges mértékben lefolytatta, és az általa megállapított tényállásból helytálló jogi következtetést levonva utasította el részben - a vagyoni kárigényt érintően - a kereseti kérelmet, és helyes mérlegeléssel határozta meg a felperesnek járó nem vagyoni kárpótlás összecszerűségét.

[104] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által kifejtett indokkal érdemben egyetértve ítélte megalapozottnak a vagyoni kárigényt elutasító ítéleti rendelkezést.

[105] Helyesen érvelt azonban az ellenkérelmében a II.r. alperes akként, hogy a vagyoni kárigény összecszerűségét érintően a kereset elutasítását az is alátámasztja, hogy az alperesek sérelmezett eljárása a középfokú iskolai végzettséget igénylő munkakör ellátását nem zárta ki, tehát a felperesnek lehetősége lett volna középfokú végzettséghez kötött munkakör betöltésére, és az ehhez rendelt, garantált bérminimumhoz igazodó jövedelem megszerzésére. Ezért a jövedelemveszteség - garantált bérminimum összegében megjelölt - mértéke, illetve az erre alapított kereseti kérelem nem alapos.

[106] Egyéb bizonyíték hiányában a felperes nyilatkozatai alapján nem lehetett meghatározni, hogy a különféle alkalmi munkával elért jövedelme mennyivel maradt alatta a garantált bérminimumnak. Ugyanakkor – az elsőfokú ítélet indokolásában [33] foglaltakkal szemben – nem alátámasztott az az ítéleti megállapítás, hogy a felperes alkalmi munkából származó jövedelme a teljes időszakot tekintve elérte ezt a bérminimumot.

[107] Az elsőfokú ítélet vagyoni kárigényt elutasító rendelkezése tehát a fentiek mellett megalapozott.

[108] Figyelemmel arra, hogy a nem vagyoni kártérítés alapja minden esetben valamilyen személyiségi jogsértés, ezért nem mellőzhető a felperes által elszenvedett személyiségi jogsértés meghatározása.

[109] Helyesen mutattak rá az alperesek arra, hogy az elsőfokú bíróság adós maradt az általa megítélt nem vagyoni kártérítés alapjául szolgáló személyiségi jogsérelem megjelölésével.

[110] Az ítéltábla akként foglalt állást, hogy a büntetőeljárásuk következményeként - a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján – a rPtk-ban nevesített személyiségi jog megsértése nem róható az alperesek terhére. Azonban a jogsértő módon megindított, alaptalan és

elhúzódo büntetőeljárással az alperesek megsértették a felperes általános értelemben vett, a rPtk.75. § (1) bekezdésébe foglalt generálklauzula által védett személyiségi jogát.

[111] Az ítéltábla - az Alkotmánybíróság 8/1990.(IV.23.) számú határozatában kifejtetteket alapul véve - úgy foglalt állást, hogy az általános személyiségi jog sérelmét valósítja meg az egyén cselekvési lehetőségének jogellenes korlátozása, amennyiben az a munkahely, az életforma szabad megválasztásának, a személyiség kibontakozásának, az önrendelkezés szabadságának, az általános cselekvési szabadságnak, vagy a személyiség akadálymentes érvényesülésének korlátozásában nyilvánul meg.

[112] Minden olyan magatartás sérti tehát az emberi méltóságból levezethető, általános személyiségi jogot, amely törvényes indok nélkül korlátozza az emberi személyiség lényegi ismérveinek tekintendő önrendelkezésnek, cselekvési szabadságnak, a személyiség szabad kibontakoztatásának, és az előbbieken megfogalmazott lehetőségeknek és jogosultságoknak a megvalósítását.

[113] A perbeli esetben – a köztudomásúnak tekintendő tények alapján – megállapítható, hogy a jogellenesen indított, elhúzódo büntetőeljárás következményeként sérült a felperesnek a munkája megválasztásában, ezzel összefüggően az életvitele megválasztásában megnyilvánuló cselekvési szabadsága, a személyiség kibontakoztatásának és a szociális kapcsolatainak színteréül szolgáló társadalmi közeg megválasztásának lehetőségében megtestesülő általános személyiségi joga.

[114] Az általános személyiségi joga megsértésének következményeként a felperes által elszenvedett hátrányok kompenzálásához szükséges nem vagyoni kártérítés mértékét a rPtk.355.§. (4) bekezdése alapján a személyiségi jogsértés súlya, a következményeinek súlyossága, a felperesre gyakorolt hatása - összes körülményre kiterjedő - értékelésével kell meghatározni.

[115] Az elsőfokú bíróság a felperes nyilatkozatai, valamint a munkáltató és a házastárs tanúvallomása, továbbá a köztudomású tények figyelembevételével helytállóan vette számba, és értékelte a kompenzálendő nem vagyoni hátrányok körét.

[116] Az ítéltábla is jelentőséget tulajdonított annak, hogy a jogi végzettségű, ügyvédjelöltként dolgozó és ügyvédként dolgozni szándékozó felperes tartósan (7 éven keresztül) nem tudott a hivatásának megfelelő munkát ellátni, ami köztudomásúan egyrészt – az alkalmi munkavégzés mellett is - nagyfokú egzisztenciális szorongást, bizonytalanságot eredményezett, másrészt a nem a szakmájába tartozó, a személyiségétől, szándékaitól idegen munka miatt jelentkező feszültséget, stresszt is viselnie kellett.

[117] Köztudomású tényként vette figyelembe az ítéltábla azt a tanúk által is alátámasztott körülményt, hogy a családi, baráti körben, a szakmai környezetben a felperes megítélése negatívan változott.

[118] Az ítéltábla a jogerős közbenső ítéletben már rögzítettek szerint utal arra, hogy a jogsértő módon előterjesztett vád alapján, - a későbbi felmentő határozatból is

megállapíthatóan – alaptalanul lefolytatott, szabadságvesztés büntetés kiszabásával fenyegető, és kifejezetten hosszú ideig elhúzódó büntetőeljárás folyamatban léte olyan megterhelő élethelyzetet eredményez az azt elszenvedő károsult terhére, amely köztudomásúan hordozza a szociális elszigetelődésben, egzisztenciális elnehezülésben, a személyiség korlátozásában, a lelki bizonytalanságban, és a stressz elviselésében megnyilvánuló hátrányokat.

[119] A felperes magánéletére és munkájára egyaránt rálátással bíró tanúk (házastárs, munkáltató) megerősítették, hogy a fenti, köztudomású szociális, egzisztenciális és pszichés hátrányok együttesen lényeges és negatív kihatást gyakoroltak a felperes életminőségére.

[120] Az ítéltábla a II. r. alperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel kitér arra, hogy a rPp. 163. § (3) bekezdése a bíróság kötelezettségévé teszi, hogy tájékoztassa a feleket arról, hogy mely tényeket tekint köztudomásúnak.

[121] A jelen esetben azonban az elsőfokú bíróságot ezen tájékoztatási kötelezettség azért nem terhelte, mivel maga a felperes - részben - erre hivatkozással, azaz kifejezetten köztudomású tényekként megnevesítve jelölte meg az általa elszenvedett, és az igényérvényesítését megalapozó hátrányokat. Erre tekintettel a figyelmeztetés elmulasztása nem minősül eljárásjogi szabálysértésnek.

[122] Alaptalanul hivatkoznak az alperesek arra, hogy az összecszerűség mérlegelése körében a bíróságnak figyelembe kell vennie a Kúria Bfv.I.1110/2017/5. számú határozatában foglaltakat, mivel az ott írtak az alperesek kártérítési felelősségének jogalapját annulálják.

[123] A felperes e körben helytálló, és a fentiekben már ismertetett érveinek ismételését mellőzve az ítéltábla kiemeli, hogy a 2015. december 7. napján benyújtott újabb – az I. r. alperes által már többször pontosított és kiegészített vádirat alapján lefolytatott, és a kúriai döntéssel lezárult büntetőeljárás megindulását megelőzően a felperes már 7 évig - 2008.december 17-től - törvényes vád hiányában büntetőeljárás hatálya alatt állt. Ezen korábbi időszak alatt szenvedte el a felperes – a fentiekben kifejtettek szerint – azon személyiségi jogsérelmet és nem vagyoni hátrányokat, amelyek a közbenső ítéletben foglaltak szerint az alperesek kártérítési felelősségét és a törvényszék összecszerűség tárgyában hozott döntését megalapozzák.

[124] Az kúriai ítélet indokolásának az alperesek által hivatkozott megállapítás ezen túlmenően azért sem negligálhatja az alperesek kártérítési felelősségének jogalapját, mert a Kúria fenti számú határozatával befejeződő, és érdemben felmentéssel záruló büntető eljárásnak nem a korábban emelt, nem törvényes vád minősítése volt a tárgya, hanem a később, az ügyészség által módosított tartalommal előterjesztett vád elbírálása és minősítése.

[125] A fentiek miatt a Kúria fentiekben hivatkozott döntése az összecszerűség mérlegelése körében nem bír relevanciával.

[126] Az alperesek által a felperesi tudattartalom és az elszenvedett pszichés hátrányok közti összefüggéssel kapcsolatosan előadottakra tekintettel az ítéltábla utal arra, hogy nyilvánvalóan súlyosabb pszichés megterhelést eredményez a büntetőeljárás folyamatának

elviselése abban az esetben, ha az eljárás alá vont személy ártatlan, mint akkor, ha a törvényes vád tárgyává tett bűncselekményt elkövette.

[127] A jelen esetben azonban a felperes tudattartalmát érintő különbségtételnek nem volt jelentősége, mivel az immár megfelelő, törvényes vád eredményeképpen lefolytatott büntető eljárás a felperes felmentésével zárult, azaz ártatlannak tekintendő függetlenül attól, hogy a felmentésére bűncselekmény hiányában, vagy a bizonyítottság hiányában került sor.

[128] A kifejtettek tükrében az ítéltábla a bizonyítottak tekintett hátrányokkal és a jogsértés súlyával arányosnak ítélte az elsőfokú bíróság által megállapított 6.000.000 forint nem vagyoni kártérítést annak ellenére is, hogy a személyi szabadság korlátozására, illetve - orvosszakértőileg igazolható, a betegség szintjét elérő - lelki, vagy fizikai egészségromlás bizonyítására nem került sor.

[129] Az ítéltábla a kompenzáció összegének mérlegelése során az alperesek jogsértő eljárásának hosszú időtartamán túl nyomatékosan értékelte azt is, hogy a kereset érdemi elbírálásáig az értékviszonyok nagyfokú megváltozása következett be.

[130] Az ítéltábla a jelenlegi értékviszonyok mellett ítéli arányosnak, és elegendőnek a nem vagyoni hátrányok kompenzálására a kártérítés törvényszék által meghatározott összegét.

[131] A kifejtettek egyben magyarázatul szolgálnak a magasabb összegű kompenzációra irányuló felperesi fellebbezés alaptalanságára is.

[132] Az elsőfokú perköltséget érintően a II.r. alperes matematikailag helyesen mutatott rá, hogy a rPp. 81. § (1) bekezdése alapján a pernyertesség-pervesztesség aránya $2/3 - 1/3$ arányú volt.

[133] Az ítéltábla azonban a rPp.81. § (2) bekezdésének alkalmazásával megfelelőnek ítélte az 50- 50 %-os mértéket, tekintettel arra, hogy a nem vagyoni kártérítés iránti kereseti kérelem nem tekinthető nyilvánvalóan eltúlzottnak, és a felperes igénye 6.000.000 forint erejéig megalapozott.

[134] Az ítéltábla ugyanakkor észlelte, hogy a kereseti kérelem nem érte el azt a mértéket, ami a maximális mértékű, azaz 1.500.000 forintos kereseti illeték kiszabását vonja maga után.

[135] A felperes 17.907.000 forint összegű legmagasabb kereseti követeléséhez igazodó, 1.074.420.- forint összegű elsőfokú eljárási illeték viseléséről az ítéltábla az 50-50%-os pernyertességi arány szerint – a rPp. 253.§. (3) bekezdés értelmében az elsőfokú rendelkezést hivatalból megváltoztatva – a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

[136] A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helytálló döntését – az elsőfokú eljárási illeték viselésére vonatkozó rendelkezés megváltoztatásával – a rPp.253.§. (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[137] Az eredménytelenül fellebbező felperes a rPp. 78.§. (1) bekezdése alapján a 952.600.- forint fellebbezési illeték viselésére köteles, míg az alperesek eredménytelen fellebbezései után számított, összesen 960.000.- forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

[138] A másodfokú perköltség viseléséről az ítéltábla annak figyelembevételével döntött, hogy mindegyik fél fellebbezése eredménytelen volt, egyidejűleg azonban az ellenérdekű fél fellebbezése tekintetében pernyertesnek tekintendők.

[139] Az alperesek eredménytelen fellebbezéseire tekintettel a felperesnek járó, a 32/2003. (VIII.22.) IM r. 3.§. (2) bekezdés b) pontja és (5) (6) bekezdései alapján megállapított, és fele mértékűre mérsékelt ügyvédi munkadíjak összege meghaladta a felperes által – a saját alaptalan fellebbezésére tekintettel – az alperesek részére külön-külön fizetendő, (Pf. 6. és 7. alatt felszámított útiköltségből álló) perköltség összegét, így az ítéltábla a kölcsönös beszámítás után fennmaradó, a rendelkező részben írt mértékű ügyvédi munkadíjak felperes javára való megfizetésére az alpereseket kötelezte.

Győr, 2022. március 23.

Dr. Maurer Ádám sk.

Dr. Sarmon Hedvig sk.

Dr. Mészáros Zsolt sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró